

OPS 2019 LP "pocketlp"

Rikskoll 7.8.2019 Tuisula Antero

HÖGSTADIET ÄMNESDELEN

- 15.4.1.1 modersmål och litteratur åk 7-9 (+lärokurs i svenska som andraspråk åk 7-9)
- 15.4.2.1 det andra inhemska språket : finska, A-lärokurs
- 15.4.2.2 det andra inhemska språket : modersmålsinriktad finska, A-lärokurs
- 15.4.3.1 främmande språk : engelska A-lärokurs åk 7-9
- 15.4.3.2 främmande språk : franska, B-lärokurs
- 15.4.3.3 främmande språk : tyska, B-lärokurs
- 15.4.3.4 främmande språk : ryska, B-lärokurs
- 15.4.4.1 matematik åk 7-9
- 15.4.5.1 biologi åk 7-9
- 15.4.6.1 geografi åk 7-9
- 15.4.7.1 fysik åk 7-9
- 15.4.8.1 kemi åk 7-9
- 15.4.9.1 hälsokunskap åk 7-9
- 15.4.10.1 religion : evangelisk-lutersk tro åk 7-9
- 15.4.10.2 religion : ortodox tro åk 7-9
- 15.4.11.1 livsåskådningskunskap åk 7-9
- 15.4.12.1 historia åk 7-8
- 15.4.13.1 samhällslära åk 9
- 15.4.14.1 musik åk 7
- 15.4.15.1 bild åk 7
- 15.4.16.1 slöjd åk 7
- 15.4.17.1 gymnastik åk 7-9
- 15.4.17.2 gymnastik: intensifierad gymnastikundervisning ÖVERSÄTTNINGEN FATTAS
- 15.4.18.1 huslig ekonomi åk 7
- 15.4.19.1 elevhandledning åk 7-9

15.4.1.1 MODERSMÅL OCH LITTERATUR

ÅRSKURS 7

MÅL : ATT TOLKA TEXTER

- Eleven kan använda sig av olika lässtrategier för att läsa, förstå och tolka texter.
- Eleven utvärderar sin läsfärdighet. Eleven visar intresse för olika typer av litteratur och kan bearbeta texter.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• läsa sagor, fabler och myter• läsa och analysera ungdomsböcker• tolka och förstå multilitterära texter• tillämpa lässtrategier på olika typer av texter
-----------------	--

MÅL : ATT PRODUCERA TEXTER

- Eleven kan tillämpa skriftspråkets normer.
- Eleven kan producera berättande, beskrivande och instruerande texter digitalt, också i multimodala miljöer.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• arbeta processinriktat• skriva sagor och fabler• skriva dagböcker och brev• skriva dikter och instruktioner• strukturera och planera egna sammanhängande texter• skriva standardsvenska• använda direkt anföring• använda skrivprogram
-----------------	---

MÅL : ELEVEN KOMMUNICERAR

- Eleven kan uttrycka sig i olika kommunikationssituationer.
- Eleven kan uttrycka sig också genom drama.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• diskutera, framföra egna åsikter och motivera dessa• bidra till ett positivt diskussionsklimat och utveckla förmåga att ta emot och ge respons• presentera, demonstrera olika ämnen• dramatisera och återberätta texter• läsa väl
-----------------	---

MÅL : ATT FÖRSTÅ SPRÅK, LITTERATUR OCH KULTUR

- Eleven känner till skriftspråkets konventioner.
- Eleven repeterar ordklasserna.
- Eleven känner igen satsdelarna subjekt och predikat.
- Eleven ökar sin litteratur- och kulturkunskap.
- Eleven reflekterar över litteraturens och kulturens betydelse både i sitt eget liv och i en mångkulturell omvärld.

Innehåll	Eleven tränar <ul style="list-style-type: none">• reglerna för skrivteknik• substantiv, verb, adjektiv, adverb, pronomen, prepositioner• elementära litterära begrepp Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• känna igen nominalfras och verbfras• kunna skilja mellan ordklass och satsdel• reflektera över litteratur, film, teater och bildkonst Eleven känner till de viktigaste antika och nordiska myterna samt de mest kända folk- och konstsagorna. Eleven läser ungdomsböcker. Eleven besöker bibliotek, museer och utställningar
-----------------	--

ÅRSKURS 8

MÅL : ATT TOLKA TEXTER

- Eleven tränar sin förmåga att tänka kritiskt och att tolka text och bild.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• identifiera olika typer av medietexter• skilja mellan fakta och åsikter• hitta information och avgöra vilka källor som är pålitliga Eleven tränar <ul style="list-style-type: none">• argumentationsanalys• reklamanalys Eleven läser olika typer av faktatexter och fiktiva texter, finlandssvensk och nordisk litteratur samt deckare. Eleven fördjupar sin läsförståelse och känner till sin läsutveckling
-----------------	---

MÅL : ATT PRODUCERA TEXTER

- Eleven tränar sina färdigheter i olika textgenrer med tanke på språk och stil.
- Eleven behärskar standardskriftspråk.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• producera olika typer av medietexter• skriva en längre skönlitterär text• bearbeta texter• utveckla ett större begreppsförråd• strukturera en text och använda meningsbindning
-----------------	--

MÅL : ELEVEN KOMMUNICERAR

- Eleven utvecklar vidare sina färdigheter i olika kommunikationssituationer.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• argumentera och ta ställning till olika texter• hålla muntliga presentationer• utvärdera egna och andras arbeten• använda retoriska medel• skilja mellan tal- och skriftspråk• dramatisera texter
-----------------	--

MÅL : ATT FÖRSTÅ SPRÅK, LITTERATUR OCH KULTUR

- Eleven utvecklar sin litteratur- och kulturkunskap.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• följa normerna för standarspråk dvs. ordföljd, meningsbildning och indirekt anföring• iaktta karaktäristiska drag i det svenska språkets utveckling och historia• identifiera de centrala stilriktningarna och känner till en del klassiska verk inom världslitteraturen• skilja mellan fakta och åsikter dvs. kritiskt granska olika nyhetskällor, nyhetsbilder och sociala medier
-----------------	--

ÅRSKURS 9

MÅL : ATT TOLKA TEXTER

Eleven kan välja, använda, analysera och tolka många olika slag av texter såväl skönlitterära, fakta som multimodala.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• identifiera och skriva i olika genrer• tillämpa olika litteraturanalytiska begrepp• hänvisa till källor• analysera film med relevanta begrepp Eleven hittar olika källor och kan granska dem kritiskt. Eleven känner till olika litterära stilriktningar. Eleven fördjupar ytterligare sin läsförståelse och känner till sin läsutveckling
-----------------	---

MÅL : ATT PRODUCERA TEXTER

- Eleven producerar beskrivande, berättande, instruerande, reflekterande och beskrivande texter också multimodala och väljer lämpligt uttrycksätt.
- Eleven fördjupar ytterligare sina kunskaper i standardskriftspråk.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• skriva textbaserade argumenterande och utredande texter• skriva och analysera noveller• kommentera andras texter konstruktivt• värdera källor• producera multimodala texter
-----------------	---

MÅL : ELEVEN KOMMUNICERAR

- Eleven utvecklar ytterligare sina färdigheter i olika kommunikationssituationer.
- Eleven lär sig att utvärdera sin egen kommunikation i olika kommunikationsmiljöer.

Innehåll	Eleven tränar att <ul style="list-style-type: none">• leda en diskussion och föra samtalet vidare• argumentera för sin åsikt och ta hänsyn till andras• hålla ett längre muntligt anförande• använda olika stilmedel både muntligt och skriftligt Eleven bekantar sig med teatern som konstform och med teaterns uttrycksmedel genom dramaövningar
-----------------	---

MÅL : ATT FÖRSTÅ SPRÅK, LITTERATUR OCH KULTUR

- Eleven utvecklar sitt eget språk, ökar sin litteratur- och kulturkunskap med fokus på Svenskfinland och Norden.

Innehåll	Eleven tränar <ul style="list-style-type: none">• identifiera satsdelarna• känna igen vanligaste språkfelen och finlandismerna och därefter undvika dem• skilja mellan aktiva och passiva satser• skilja på regionala varianter i Finland Eleven känner till något om finlandssvensk och nordisk kultur samt litteratur
-----------------	--

LÄROKURS I SVENSKA SOM ANDRASPRÅK ÅK 7-9

Enligt styrdokument kan invandrare i stället för att följa lärokursen i modersmål och litteratur, helt eller delvis, undervisas i svenska eller finska enligt en lärokurs som är speciellt inriktad för invandrare. Kunskaper i svenska stödjer integreringen i det finländska samhället.

Det särskilda uppdraget i lärokursen svenska som andraspråk och litteratur är att stödja utvecklingen av flerspråkighet hos eleverna samt väcka intresse och erbjuda redskap för att utveckla språkkunskaperna under hela livet. Undervisningen i svenska som andraspråk ska i samarbete med hemmen, undervisningen i det egna modersmålet och de övriga läroämnena hjälpa eleverna att bygga upp en språklig och kulturell identitet i ett mångkulturellt och -medialt samhälle.

Språkkunskapen ska utvecklas inom alla delområden: hörförståelse, tal, läsförståelse och skrivande. Förmågan att förstå och förmågan att producera ska utvecklas samtidigt. Elevernas språkkunskaper ska utvidgas från konkret vardagsspråk till ett språk som lämpar sig för abstrakt tänkande.

Eleverna ska få färdigheter att ge språkligt uttryck åt iakttagelser och företeelser och sina personliga tankar, känslor och åsikter på ett för situationen lämpligt sätt. I undervisningen ska de språk som eleverna behärskar värdesättas och utnyttjas i mån av möjlighet.

Eftersom undervisningen ska ordnas enligt elevernas ålder och förutsättningar är det viktigt att valet av lärokurs gör det möjligt för eleven att få undervisning enligt den mest lämpliga lärokursen. En elev kan studera enligt lärokursen svenska som andraspråk och litteratur om elevens modersmål inte är svenska, finska eller samiska eller eleven i övrigt har en flerspråkig bakgrund.

1. Då behovet av lärokursen kartläggs ska följande punkter beaktas:

- elevens kunskaper i svenska är bristfälliga inom ett eller flera delområden av språkkunskaperna och räcker inte ännu till för att eleven ska kunna delta i den dagliga interaktionen och det dagliga skolarbetet som en jämlik medlem i skolgemenskapen, eller
- elevens kunskaper i svenska räcker inte ännu till för studier enligt lärokursen svenska och litteratur.
- eleven tar del av samma texter och textgenrer som de övriga eleverna i samma årskurs.

En elev som studerar enligt lärokursen svenska som andraspråk och litteratur får undervisning i svenska som andraspråk antingen helt eller delvis i stället för undervisning i svenska och litteratur. Undervisningen läggs upp utgående från elevens behov att lära sig och det skede av språkutvecklingen eleven befinner sig i.

2. Centralt innehåll som anknyter till målen för lärokursen svenska som andraspråk och litteratur nationella LP

- I1 Att kommunicera
- I2 Att tolka texter
- I3 Att producera texter
- I4 Att förstå språk, litteratur och kultur
- I5 Att använda språket som stöd för allt lärande

3. Bedömning, nationella LP :

- Eleven bedöms enligt målen och kriterierna för lärokursen svenska som andraspråk och litteratur oberoende av i vilken undervisningsgrupp undervisningen ordnas. En plan för elevens lärande görs upp.

15.4.2.1 DET ANDRA INHEMSKA SPRÅKET : finska, A-lärokurs

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleverna uppmuntras att använda finska mångsidigt för att kommunicera och söka information. Målet för undervisningen är att stödja eleverna att fördjupa de kunskaper som inhämtats i årskurs 3–6, utveckla deras språkliga medvetenhet och slutledningsförmåga och samtidigt främja deras färdigheter för språkstudier. Förståelsen för kulturell mångfald ska fördjupas genom att man diskuterar om värdebundna företeelser som är förknippade med olika språkgrupper och även ger utrymme för bearbetning av känslor.

- Eleven utvecklar sina färdigheter i att uttrycka sig muntligt i olika former.
- Eleven utvecklar läs- och hörförståelse.
- Eleven har ett ordförråd och utvecklar sina skriftliga och muntliga färdigheter inom de ämnesområden som behandlas.

Innehåll	Temaområden
	<ul style="list-style-type: none">• elevens närmiljö• tidsbegrepp (t.ex. årstider, helger, högtider)• nyheter• väderlek• reklam
	Strukturer
	<ul style="list-style-type: none">• repetition av kursinnehåll på årskurserna 1-6 (speciellt verbläran, stadieväxling, nomenböjning i plural, partiklar)

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleverna uppmuntras att använda finska mångsidigt för att kommunicera och söka information. Målet för undervisningen är att stödja eleverna att fördjupa de kunskaper som inhämtats i årskurs 3–6, utveckla deras språkliga medvetenhet och slutledningsförmåga och samtidigt främja deras färdigheter för språkstudier. Förståelsen för kulturell mångfald ska fördjupas genom att man diskuterar om värdebundna företeelser som är förknippade med olika språkgrupper och även ger utrymme för bearbetning av känslor.

- Eleven gör sig muntligt förstådd i skolan, i kamratkretsen och i vardagliga situationer.
- Eleven utvecklar läs- och hörförståelse.
- Eleven behärskar grundläggande strukturer i finska.

Innehåll	Temaområden
	<ul style="list-style-type: none">• djur och natur• kännedom om Finland• närbesläktade språk och folksla

	<ul style="list-style-type: none"> • finsk litteratur <p>Strukturer</p> <ul style="list-style-type: none"> • sammansatta verbformer • de finita verben i alla modus och tempus i aktiv och passiv • infinitiv III och IV • satslära • grundreglerna för finskans subjekt och objekt
--	---

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleverna uppmuntras att använda finska mångsidigt för att kommunicera och söka information. Målet för undervisningen är att stödja eleverna att fördjupa de kunskaper som inhämtats i årskurs 3–6, utveckla deras språkliga medvetenhet och slutledningsförmåga och samtidigt främja deras färdigheter för språkstudier. Förståelsen för kulturell mångfald ska fördjupas genom att man diskuterar om värdebundna företeelser som är förknippade med olika språkgrupper och även ger utrymme för bearbetning av känslor.

- Eleven klarar sig muntligt i det vardagliga livet och kan uttrycka tankar, behov och önskemål i olika situationer.
- Eleven följer och deltar i autentiska samtal på finska.
- Eleven förstår, återger och producerar texter av olika slag inom ämnesområden som behandlas.
- Eleven känner till skillnader mellan finskt tal- och skriftspråk.
- Eleven har grundläggande kännedom om Finland, finsk kultur och finsk skönlitteratur.
- Eleven deltar i samtal på ett naturligt sätt i varierande situationer.
- Eleven behärskar strukturer i finska och har beredskap för vidare studier i finska.

Innehåll	Temaområden
	<ul style="list-style-type: none"> • finsk kultur • musik • konst och arkitektu • finsk ungdomslitteratur
	Strukturer
	<ul style="list-style-type: none"> • adjektivets och adverbets komparation • unipersonella uttryck • adjektiv • particip • räkneord

15.4.2.2 DET ANDRA INHEMSKA SPRÅKET : modersmålsinriktad finska, A-lärokurs

ÅRSKURS 7

MÅL

Syftet med den modersmålsinriktade lärokursen i finska är att

- ge de tvåspråkiga eleverna möjlighet att förbättra och fördjupa de praktiska språkkunskaper som de förvärvat hemma eller i sin närmiljö
- att göra dem medvetna om sitt språk, sitt kulturarv och sin tvåspråkiga identitet.

Innehåll	Temaområden
	<ul style="list-style-type: none">• natur och miljö, hälsa och umgänge• klädsel och mode• ungdomslitteratur• kultur tex. Kalevala• uppsatser, pluralböjning• svärare böjningstyper
	Aktiva och passiva verbformer
	Modus
	Eleven kommunicerar i varierande språksituationer
Eleven läser och skriver finska	

ÅRSKURS 8

MÅL

Syftet med den modersmålsinriktade lärokursen i finska är

- att ge de tvåspråkiga eleverna möjlighet att förbättra och fördjupa de praktiska språkkunskaper som de förvärvat hemma eller i sin närmiljö
- att göra dem medvetna om sitt språk, sitt kulturarv och sin tvåspråkiga identitet.

Innehåll	Temaområden
	<ul style="list-style-type: none">• Finland• handel och service• fritid och idrott• yrken och utbildning• massmedia och samhälle• finsk musik• kända finländare• konst,• ungdomslitteratur• intervjuer• uppsatser
	Pronomina böjning

	Användning av räkneord Infinitiver Adjektivens och adverbens komparation
--	--

ÅRSKURS 9

MÅL

- Eleven deltar i samtal på ett naturligt sätt i varierande situationer.
- Eleven behärskar strukturer i finska och har beredskap för vidare studier i finska.

Innehåll	Temaområden	<ul style="list-style-type: none"> • finsk kultur • musik • konst och arkitektur • finsk ungdomslitteratur
	Strukturer	<ul style="list-style-type: none"> • adjektivets och adverbets komparation • unipersonella uttryck • adjektiv • particip • räkneord

15.4.3.1 FRÄMMANDE SPRÅK : engelska, A-lärokurs

ÅRSKURS 7

MÅL

- Vi behandlar teman som hänför sig till eleven själv och dennes närmiljö.
- Vi övar kommunikation i vardagssituationer.
- Både muntlig och skriftlig produktion tränas.
- Vi bekantar oss med engelskspråkig kultur och engelskan som världsspråk.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Vi bekantar oss med engelskans olika varianter och kulturer.• Vi repeterar och övar centrala strukturer i grammatiken och jämför drag i modersmålet med engelskan.• Vi vidareutvecklar färdigheterna för språkkunskaper och tränar oss i att bedöma de egna och andras språkkunskaper.• Vi övar oss i att söka information på engelska via olika kanaler.• Enkla kommunikationsstrategier tränas i olika kommunikativa situationer.• Vi bekantar oss med olika skriftliga och muntliga texter. Om möjligt använder vi oss av autentiska källor.• Skriftlig kommunikation övas på en för eleven lämplig nivå
----------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

- Vi behandlar teman som hänför sig till eleven själv och dennes närmiljö.
- Vi övar kommunikation i vardagssituationer.
- Både muntlig och skriftlig produktion tränas.
- Vi bekantar oss med engelskspråkig kultur och engelskan som världsspråk och lär oss om bakgrunden till att den blivit ett världsspråk.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Vi bekantar oss med engelskans olika varianter och kulturer och mångfalden i olika kulturer.• Vi repeterar, övar och tar upp nya centrala strukturer i grammatiken och jämför drag i modersmålet med engelskan.• Vi vidareutvecklar färdigheterna för språkkunskaper och tränar oss i att bedöma de egna och andras språkkunskaper.• Vi övar oss i högre grad på att söka och använda information på engelska via olika kanaler.• Mångsidigare kommunikationsstrategier övas i olika kommunikativa situationer
----------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

- Vi behandlar teman som hänför sig till eleven själv och dennes närmiljö ur en gradvis allt vidare synvinkel.
- Vi övar kommunikation i allt mera krävande talsituationer.
- Både muntlig och skriftlig produktion tränas på ett mera nyanserat sätt.
- Vi fördjupar oss i engelskspråkig kultur och engelskan som världsspråk och lär oss ytterligare om bakgrunden till att den blivit ett världsspråk.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Vi går djupare in på engelskans olika varianter och kulturer.• Vi repeterar, övar och behandlar ännu mera krävande centrala strukturer i grammatiken och jämför drag i modersmålet med engelskan.• Vi vidareutvecklar färdigheterna för språkkunskaper och tränar oss i att bedöma de egna och andras språkkunskaper.• Informationssökning på engelska via olika kanaler är i allt högre grad en naturlig del av studiefärdigheterna.• Kommunikationsstrategier övas i olika skriftliga och muntliga kommunikativa situationer. Eleven bör kunna uttrycka sig på ett mångsidigt sätt och samtidigt kunna reagera på ett för kommunikationssituationen lämpligt vis.• Autentiska källor utgör en allt viktigare bas för elevens inläring.• Självständig skriftlig och muntlig kommunikation övas på en för eleven lämplig nivå t.ex. med hjälp av olika projekt
-----------------	--

15.4.3.2 FRÄMMANDE SPRÅK : franska, B-lärokurs

ÅRSKURS 8 - 9

MÅL

Språk är en förutsättning för lärande och tänkande och språkstudier främjar utvecklingen av tankeförmågan. Kunskaper i språk ger eleven nyckeln till andra kulturer och till internationella kontakter. De är till nytta i arbetslivet och berikar livet också på ett personligt plan.

Eleverna ska under lärokursen öva sig i att lyssna på, läsa och förstå franska. De får lära sig att uttrycka sig i vardagliga situationer. Tyngdpunkten ligger på tal men eleverna ska också lära sig att skriva franska på en enklare nivå. I åk 9 bygger vi vidare på det som eleverna inhämtat i åk 8 och lär oss mera om det franska språket och om franskspråkig kultur.

Innehåll	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • bekantar sig med det franska språkområdet, med några centrala drag i livsstilen och kulturen samt gör jämförelser med den egna kulturen • övar uttal och intonation • bygger upp ett grundläggande ordförråd • lär sig elementär grammatik • får lära sig att i vardagssituationer uttrycka sig muntligt och skriftligt på ett artigt sätt • lär sig att förstå tal och enklare texter
Godkänt kunnande	<p>åk 8</p> <p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kort svara på enkla frågor • förstår korta, enkla texter • kan någorlunda begripligt uttala inövade uttryck • kan en del av det ordförråd som tagits upp och lite elementär grammatik <p>åk 9</p> <p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan beskriva de mest typiska särdragen i fransk kultur • kan kort svara på enkla frågor • förstår korta, enkla texter • kan någorlunda begripligt uttala inövade uttryck • kan en del av det ordförråd som tagits upp och lite elementär grammatik

15.4.3.3 FRÄMMANDE SPRÅK : tyska, B-lärokurs

ÅRSKURS 8 - 9

MÅL

Kunskaper i språk ingår i elevens allmänbildning. Språket ger eleven viktiga kommunikationsmedel både för livet och för många yrken. Inom affärslivet, industrin och kulturlivet är språkkunskaper av stor betydelse. Studier i tyska utvecklar elevernas världsbild och befrämjar internationell förståelse.

Under tillvalskursen tränar eleverna att lyssna, läsa och förstå tyska. De ska kunna uttrycka sig i vardagliga situationer framför allt i tal men också på en enklare nivå i skrift. I åk 9 fördjupar sig eleverna i det tyska språket och alla dess delområden.

Innehåll	Eleven <ul style="list-style-type: none"> • bekantar sig med det tyska språkområdet, livsstilen och kulturen samt jämför dem med den egna kulturen • förstår tal och enklare texter • kan uttrycka sig muntligt och skriftligt i vardagssituationer • lär sig ett grundläggande ordförråd • bekantar sig med elementär grammatik • övar uttal och intonation
Godkänt kunnande	åk 8 Eleven <ul style="list-style-type: none"> • kan kort svara på enkla frågor • kan förstå korta, enkla texter åk9 Eleven <ul style="list-style-type: none"> • kan beskriva det mest typiska särdragen i den tyska kulturen • kan kort svara på enkla frågor • kan förstå korta, enkla texter

15.4.3.4 FRÄMMANDE SPRÅK : ryska, B-lärokurs

ÅRSKURS 8 - 9

MÅL – INNEHÅLL - BEDÖMNING

Följer målen, innehållet och bedömningen enligt de nationella grunderna.

15.4.4.1 MATEMATIK

ÅRSKURS 7-9

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Hantera heltal, rationella tal och irrationella tal.• Koordinatsystemet och grafer i koordinatsystemet.• Variabler, polynom, ekvationer och ekvationssystem.• Diagram, statistiska mått och sannolikhet.• Plangeometri och rymdgeometri. Pythagoras sats.• Procenträkning.• Grunderna i programmering
Godkänt kunnande	Eleven <ul style="list-style-type: none">• ger exempel i olika situationer• gör enkla beräkningar• hanterar enheter

15.4.5.1 BIOLOGI

ÅRSKURS 7

MÅL

I årskurs 7 fokuserar vi på vatten- och strandekosystem. Vi gör fältkursationer i närmiljön och utför enkla undersökningar.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• livets förutsättningar och kännetecken• organismers struktur, livsfunktioner och anpassning till omgivningen (ex. fotosyntesen)• studier av närmiljöns strand- och vattenekosystem• artkännedom• miljöproblem och åtgärder• biologiska undersökningsmetoder.
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven kan beskriva grundstrukturen i skogsekosystemet och hur det fungerar. Hen skall även känna till vanliga arterna i vår omgivning samt kunna beskriva olika organismgruppers strukturella särdrag.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• skogens organismsamhälle:<ul style="list-style-type: none">○ artkännedom – växtsamling○ anpassningar och uppbyggnad• ekosystemets uppbyggnad och funktion• olika skogstyper• ekonomiskogen• fältarbete och odlingsexperiment
-----------------	---

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven förstår hur människokroppen är uppbyggd och hur olika organ samarbetar, samt ärftlighetens betydelse för evolutionen. Lär sig reflektera över hur de val man gör i vardagen påverkar kroppen.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• cellen och vävnader• genomgång av centrala organs uppbyggnad och funktion• fortplantning• grunder för ärftlighet• bekanta sig med bioteknik• biologiska termer• evolutionens grunder
-----------------	--

15.4.6.1 GEOGRAFI

ÅRSKURS 7

MÅL

I årskurs 7 ligger tyngdpunkten på naturgeografi. Amerika studeras på regionalnivå både ur ett naturgeografiskt och kulturgeografiskt perspektiv.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• kartan (gradnätet, skalor, olika typer av kartor och hur man avläser dem)• kartbilden över jorden: världsdelar, oceaner• jordklotets planetarism• jordklotets zoner (bl.a. temperaturzoner)• jordens yttre och inre krafter (bl.a. vatten och vulkaner)• Amerikas kartbild• sammanställning av enkla kartor och diagram• geomedia (fotografier, kartor, videofilmer, karttjänster)
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

I årskurs 8 ligger tyngdpunkten på samverkan mellan natur och människa. Europa studeras på regionalnivå både ur ett naturgeografiskt och kulturgeografiskt perspektiv.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• befolkning (utbredning, migration, urbanisering)• naturresurser och nyttjande av dem• kulturella särdrag och kulturlandskap i olika delar av världen• Europas kartbild• nyheter med anknytning till Europa och dess närområden• sammanställning av enkla kartor och diagram• geomedia (fotografier, kartor, videofilmer, karttjänster)
-----------------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven uppmuntras att reflektera över samverkan mellan människan och naturen och förstå betydelsen av hållbart nyttjande av naturresurser.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Finlands naturgeografiska och kulturgeografiska särdrag• berggrund• istid• klimat• Finlands och närområdenas kartbild• hållbar framtid• nyttjande av naturresurser• klimatförändring• tolkning av kartor, tabeller och diagram.
-----------------	---

15.4.7.1 FYSIK

ÅRSKURS 7

MÅL

Av de gemensamma målsättningarna betonas

- arbeta tryggt tillsammans med andra GK1, GK6
- användande av ändamålsenliga begrepp, storheter och begrepp GK3, GK7
- utförande av mätningar, observationer och slutsatser i enlighet med anvisningar GK3, GK4, GK6, GK7

Innehåll	<p>Grundmätningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • bekantar sig med naturvetenskapliga metoder • storheter • massa, volym, densitet (mätning, tabellering, grafisk presentation, uppgörande av arbetsbeskrivning) <p>Oscillerings- och vågrörelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • olika oscillatorer, periodicitet, oscillationstid och frekvens • vågrörelsens uppkomst och egenskaper • ljud, undersökning av ljudets egenskaper (till exempel resonans, eko), samband till musik, buller • ljus, undersökning av ljusets egenskaper (till exempel reflektion, brytning, färger) • speglar, linser, speglars och linsers funktion undersöks med ljusstrålningsmodellen • optiska apparaters verksamhetsprinciper <p>Värme</p> <ul style="list-style-type: none"> • temperatur • värmeenergi, energins bevarande • värmeutvidgning • förändringar i aggregationstillstånd • värmemagasiner och överföring
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Av de gemensamma målsättningarna betonas

- ställandet av frågor och uppfattandet av problem GK 3, GK 4
- användande av enkla grafiska och algebraiska modeller vid förklaring av fenomen GK3, GK7
- kännedom om naturfenomen och processer och de energiförändringar som sker inom dem GK4, GK5, GK7

Innehåll	<p>Rörelse och kraft</p> <ul style="list-style-type: none"> • växelverkan och kraft (gravitation, friktion, tryck, flytkraft) • jämn och accelererande rörelse • mekanisk energi, arbete och effekt • enkla maskiner • tyngdpunkt och jämvikt <p>Naturens strukturer</p> <ul style="list-style-type: none"> • universums dimensioner och strukturer <p>Kärnfysik</p>
-----------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • kärnans struktur, radioaktivitet • strålningstyper • strålningens egenskaper • fission och fusion
--	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Av de gemensamma målsättningarna betonas

- förstående av växelverkan och sambandet mellan orsak och verkan i olika fenomen GK4, GK5, GK7
- bedömning av tillförlitligheten av information hämtad från olika källor GK3
- fysikens och teknologins betydelse i det dagliga livet, livsmiljön och samhället GK2, GK4, GK5, GK7

Innehåll	Elektricitet	<ul style="list-style-type: none"> • elektrisk och magnetisk växelverkan • strömkretsen, elektricitetslärans grundstorheter och orsakssambanden mellan dem • produktion av elektricitet och därtill hörande fenomen och processer • elektriska apparaters verksamhetsprinciper, ekonomisk användning av apparaterna • elsäkerhet
	Energiproduktion	<ul style="list-style-type: none"> • energikällor, jämförelse av dem, miljökonsekvenser

15.4.8.1 KEMI

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven lär sig grundläggande begrepp och deras innebörd samt vilka områden och fenomen som hör till kemin. Dessutom lär sig eleven att arbeta på ett säkert sätt i laboratoriet och hur kemin finns i vår vardag.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• säkra arbetsmetoder• atomer, grundämnen• föreningar• blandningar• kemiskt rena ämnen• separeringsmetoder• lösningar
----------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven lär sig om olika atommodeller och molekylmodeller och om kemiska bindningar i eller mellan dessa. Eleven får också kunskap om hur man använder det periodiska systemet och hur detta är uppbyggt. Dessutom får eleven kunskap om den organiska kemin och hur denna kopplas till den levande naturen och vår vardag.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• atomer, grundämnen• periodiska systemet• joner• jonbindning• kovalent bindning• kolväten• alkoholer• karboxylsyror• fetter, proteiner, kolhydrater• syror, baser, pH• miljö kemi
----------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven lär sig om olika metaller och var dessa används. Eleven lär sig använda metallernas elektrokemiska spänningsserie och kan tillämpa denna på vardagsexempel. Dessutom lär sig eleven hur ett batteri fungerar och vad elektrolys är samt hur detta används.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• metallers egenskaper• metallbindning• metallernas reaktioner
----------	--

	• metallernas elektrokemiska spänningsserie• organiska molekyler i vardagen och inom industrin

15.4.9.1 HÄLSOKUNSKAP

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven har den kunskap som behövs vid val som gäller hälsa och välfärd. Eleven förstår ungdomstidens fysiska, psykiska och sociala utveckling.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• fysisk, psykisk och social hälsa• hälsosfaktorer som påverkar hälsan; levnadsvanornas betydelse för hälsan (sömn, kost, motion, meningsfulla fritidsaktiviteter)• hälsa på nätet; tolka och kritiskt granska innehållet• nätmobbning• hygienens betydelse för hälsan• från välbefinnande till beroendet• riskfaktorer för hälsan; tobak• (o)trygghet i samhället,• mobbningens verkan för psykiska hälsan• medborgarnas jämlikhet samt respekt för mänskliga rättigheter ur olika perspektiv• säkerhetskunskap, egen vård, första hjälp• människans levnadslopp, växande och utveckling med avseende på särdrag, variation och det individuella perspektivet• sexuell utveckling• jagbilden• betydelsen av omsorg, familj, vänner och närstående• kost- och näring• sömnens betydelse för hälsan, dygnsrytmen• kroppens signaler och egen vård
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven tar ansvar för sitt eget välbefinnande och inser vad man kan och bör göra för att må såväl fysiskt som psykiskt bra.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• vardagshälsa; tandvård och vådrets makter• hälsorisker; alkohol och droger• olyckor; grunderna i första hjälp, vad gör man på olycksplatsen, hur man ringer till nödnumret osv.• trafik- och brandsäkerheten och säkerheten på sjöss• människans levnadslopp, växande och utveckling med avseende på särdrag, variation och det individuella perspektivet• självbild och självkänslan• emotionell hälsa• sätt att uttrycka och bemästra sina känslor• regler och avtal som är grunden för välbefinnande i olika sociala sammanhang, att sällskapa och intimt umgänge• preventiv; graviditet och könssjukdomar
-----------------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven lär sig om olika metaller och var dessa används. Eleven lär sig använda metallernas elektrokemiska spänningsserie och kan tillämpa denna på vardagsexempel. Dessutom lär sig eleven hur ett batteri fungerar och vad elektrolys är samt hur detta används.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• psykisk hälsa, t ex stress och depression• hur man klarar kriser som hör ihop med ungdomen• sociala färdigheter; vikten av gemenskap och relationer• ätstörningar• rätt sorts näring; näringsämnen, vitaminer och mineraler• bristsjukdomar, sjukdomar som är kostrelaterade• övervikt• olika slags kost och dieter• motion; nyttan och avigsidan• fysiska egenskaper och teknologin• motion för specialgrupper• aktuella hälsofenomen beaktas• smittosamma sjukdomar• sambandet mellan livsstil och folksjukdomar• sjukdomar och mediciner• naturen och hälsan; faktorer i miljön som påverkar hälsan• Finlands hälsosystem och de lokala hälsotjänsterna för unga• hälsoorganisationer• ut i världen; säkerheten
-----------------	--

15.4.10.1 RELIGION : EVANGELISK-LUTHERSK TRO

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven bekantar sig med liv och lära inom världsreligioner och olika livsåskådningar. Eleven känner till seder och symboler i olika religioner. Eleven känner till den kristna traditionen i sin närmiljö.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• de mest betydande världsreligionerna behandlas• olika religioners högtider, världsbild samt etiska normer• lärostoffet behandlas också i ljuset av vetenskaperna och olika medier• kristendomen• Bibeln
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven fördjupar sin kunskap om liv och lära inom världsreligioner och olika livsåskådningar. Eleven känner till seder och symboler samt deras inflytande i olika religioner. Eleven känner till den kristna traditionen i sin närmiljö. Eleven lär sig göra personliga val i värdefrågor. Eleven ser sambandet mellan religion och kultur. Eleven kan också uppfatta den religiösa mångfalden.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• kristendomen på olika håll i världen, dess uppkomst och utveckling• kristendomen och kristna traditioner i Finland• centrala kyrkosamfund: katolsk och ortodox kyrka, evangelisk-luthersk kyrka och andra protestantiska kyrkor• kyrkokonst, -arkitektur och -seder• centrala gestalter i kyrkans historia• ekumenik och missionsarbete• etik• Bibeln
-----------------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven fördjupar ytterligare sina kunskaper gällande liv och lära inom världsreligioner och olika livsåskådningar. Eleven fördjupar sina kunskaper om kristna traditioner i sin närmiljö. Eleven lär sig göra personliga val i värdefrågor och lär sig iaktta och bedöma olika sätt att argumentera. Eleven kan tolka skillnader mellan religiöst och vetenskapligt språk. Eleven lär sig utforska etiska begrepp och principer. Eleven känner till mänskliga rättigheter.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• fornfinnsk och skandinavisk religion• kristendomens ankomst och utveckling i Finland• bibeln och dess tolkning
-----------------	--

	<ul style="list-style-type: none">• moral, etik och etiska frågor• religiösa historiska personer och deras insatser
--	--

15.4.10.2 ORTODOX TRO

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven

- förstärker och fördjupar sin ortodoxa identitet och förstår det heliga i livet
- fördjupar sig i den ortodoxa kyrkan och dess historia
- fördjupar sig i Bibeln som en helig och mänsklig boksamling GK1, GK2, GK3, GK4, GK5

Innehåll	Kristendomens rötter, klostrens uppkomst, kyrkans förvaltning, de stora kyrkorna i öst, ekumenik, kristendomen i Finland.
	Bibeln <ul style="list-style-type: none"> • Bibelns uppkomst och innehåll • Bibeln som helig bok
	Kyrkohistoria <ul style="list-style-type: none"> • de centrala skeendena för kristendomens uppkomst och utveckling • trossamfund och ekumenik

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven

- är medveten om de faktorer som påverkar forandret av hans världsbild samt förstår religionens och åskådningens betydelse i människans och gemenskapens liv
- bekantar sig med de centrala världsreligionerna i huvuddrag
- förmår uppskatta människor som tror och tänker på olika sätt GK1, GK2, GK3, GK4, GK7

Innehåll	Den kristna världsbilden, att fungera som medlem i kyrkan, det bysantinska riket
	Kyrkohistoria <ul style="list-style-type: none"> • Finlands ortodoxa kyrkas historia • Finlands ortodoxa kyrkas förvaltning och nuläge • Utvecklingen av det religiösa läget i Finland
	Världsreligionerna <ul style="list-style-type: none"> • de centrala världsreligionernas spridning, storleksförhållanden, grundtrossatser och det religiösa livet huvuddrag • religiösa dimensioner och inverkan på individen, gemenskapen och kulturen

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven

- är medveten om de faktorer som påverkar forandet av hens världsbild samt förstår religionens och åskådningens betydelse i människans och gemenskapens liv
- fördjupar sig i det liturgiska livet och kyrkokonsten
- fördjupar sig i den ortodoxa kyrkans trosuppfattning
- Känner det etiska tänkandets grundbegrepp och den ortodoxa etikens grunder samt tillämpar dessa i etiska resonemang och handlingar
- förmår uppskatta människor som tror och tankar på andra sätt GK1, GK2, GK3, GK4, GK5, GK6, GK7

Innehåll	Den kristna världsbilden, nattvarden som centrum för kyrkans liv, kyrkans lärdomar, kyrkokonst Liturgik och troslära <ul style="list-style-type: none">• sakramenten• kyrkokonst och kyrkomusik• kyrkolärans centrala punkter Etik <ul style="list-style-type: none">• den ortodoxa människoupfattningen• identifiering, dryftande och tillämpande av normer, principer och värden• Etiken i bergspredikan
-----------------	---

15.4.11.1 LIVSKÅDNINGSKUNSKAP

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven lär sig identifiera, förstå och använda begrepp som hör samman med livsåskådning. Eleven lär sig känna olika religiösa och ateistiska livsåskådningar samt växelverkan dem emellan. Eleven lär sig vilken roll kunskap och forskning spelar vid bedömning av livsåskådning. Eleven lär sig uppfatta etiska val samt tolka vilka personliga och sociala orsaker som ligger bakom. Eleven lär sig värna om naturen och miljön omkring sig.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• centrala begrepp i världsreligionernas historia och världsåskådning• samband mellan kultur, livsåskådning och samhälle• finländsk kultur och världens kulturarv• religiösa högtider• etiska normer
----------	--

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven känner till principerna för mänskliga rättigheter och demokrati. Eleven har kännedom om den finländska kulturen och världens kulturarv. Eleven känner till andra kulturers betraktelsesätt och fördjupar sig i Unescos världskonvention. Eleven kan förstå världens mångfald och bemöta människor jämlikt. Eleven kan etiskt motivera sina val och beslut. Eleven tar ansvar för sig själv och sina handlingar.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• centrala filosofiska livsåskådningar samt naturfolkens religioner• finländsk livsåskådningstradition religiöst och icke-religiöst• mänskliga och medborgarliga rättigheter
----------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven kan iaktta etiska aspekter i sitt liv och sin omgivning och har utvecklat ett etiskt tänkande. Eleven känner till principerna för mänskliga rättigheter och demokrati. Eleven kan reflektera över hur de egna valen påverkar hållbar framtid både lokalt och globalt.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• utgångspunkterna för ett gott liv och allmänmänskliga värden• medborgarskap i olika samhällsystem• det moderna samhället• medborgarens rättigheter och skyldigheter• djurens rättigheter• etik, miljöetik och etiska frågor• olika uppfattningar om förhållandet mellan människan och naturen, som den humanistiska, utilitistiska, mystiska och naturcenterade uppfattningen.
----------	--

	• kulturell mångfald som en rikedom, en rättighet och en etisk fråga.• kulturforskning och etnologi• fornfinnsk och -skandinavisk religion.

14.4.8.1 HISTORIA

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven vet vad som avses med en historisk källa och lär sig att utnyttja grundbegrepp inom historia.

Eleven lär sig hur man får historisk information genom att kritiskt jämföra olika källor.

Eleven lär sig att förklara syften och konsekvenser för mänsklig verksamhet.

Eleven kan analysera orsaker och konsekvenser av historiska händelser och lär sig att leva sig in i historiska händelser. Eleven lär sig att utforma motiverade åsikter om historia.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Den stora revolutionen i Frankrike, Napoleonkrigen och deras följder.• 1800-talets ideologier (nationalismen, socialismen, liberalismen, konservatismen) och deras följder.• Livet i Finland och Europa under 1800-talet.• Den industriella revolutionen och dess konsekvenser på människornas liv och samhällen.• Imperialismen och kolonisationen samt deras följder i Europa och världen.• Uppkomsten av Förenta staterna och landets historia till början av 1900-talet.• Första världskriget. Orsakerna till kriget, dess karaktär och följder.• Revolutionerna i Ryssland.• Förtrycksperioderna i Finland, självständighetsprocessen och inbördeskriget (kan studeras även på årskurs 8).
-----------------	---

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven lär sig hur man får och utnyttjar historisk information och lär sig att på mångsidigt sätt utnyttja begreppen inom historia. Eleven lär sig att utnyttja olika källor, jämföra dem och bilda sin egen motiverade åsikt utifrån dem. Eleven lär sig att identifiera en tillförlitlig källa och bedöma hur tillförlitlig informationen är. Eleven lär sig producera historiska framställningar. Eleven förstår att historisk information kan tolkas på olika sätt. Eleven lär sig att förklara syften och konsekvenser för mänsklig verksamhet. Eleven lär sig bedöma framtidsalternativen genom att använda information om historisk förändring till hjälp. Eleven lär sig att göra jämförelser mellan historiska fenomen och nutiden.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Tiden mellan världskrigen i världen och i Finland.• Uppbyggandet av det självständiga Finland och demokratins kris på 30-talet.• Uppkomsten av diktaturerna i Europa, radikaliserings av Tyskland och Sovjetunionen.• Orsakerna till andra världskriget.• Andra världskriget, dess karaktär och följder.• Krigsförbrytelserna och folkmorden under världskriget.• Finland i andra världskriget.• Världen går mot ett kallt krig.• Kalla krigets karaktär, kultur och centrala händelser.• Uppdelningen av världen, dekoloniseringen.• Slutet av det kalla kriget, befrielsen av Östeuropa.• Finland i det kalla kriget.• Den samhälleliga utvecklingen i Finland från krigstiden till nutiden. Ändringen av näringsstrukturerna, uppkomsten av välfärdssamhället.
-----------------	---

	<ul style="list-style-type: none">• Världen efter det kalla kriget. Globaliseringen och Europeiska integrationen.• Uppkomsten av det västerländska konsumtionssamhället och dess inverkan på människans liv och miljön.• Utvecklingen av informationsförmedling.
--	--

15.4.13.1 SAMHÄLLSLÄRA

ÅRSKURS 9

MÅL

Läroämnets mål är att vägleda eleven att fördjupa sitt intresse för det omgivande samhället och för samhällskunskap som vetenskapsområde. Eleven lär sig att träna sin etiska omdömesförmåga gällande olika mänskliga, samhälleliga och ekonomiska frågor. Eleven lär sig att fördjupa och uppdatera sina kunskaper och färdigheter i fråga om samhälle, ekonomi och privat ekonomi samt att kritiskt värdera mediernas roll och betydelse som en del av samhället. Eleven förstår principerna för samhälleligt beslutsfattande och demokratiska förfaringssätt på lokal, nationell, EU- och global nivå och att fungera som en aktiv medborgare som utvecklar sitt närsamhälle.

Eleven lär sig att söka, jämföra och granska kritiskt samhälleliga källor. Eleven lär sig förstå grunderna i ekonomiförvaltningen, de centrala kunskaperna och färdigheterna i att hantera sin egen ekonomi samt att konsumera ansvarsfullt i enlighet med principerna för hållbar utveckling.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Finskt medborgarskap.• Befolkningen i det finska samhället.• Familjen och barnen som en del av samhället.• Nordiskt välfärdssamhälle och hur det fungerar.• Hur nationalekonomin fungerar och dess delområden.• Individens ekonomi och dess delområden.• Entreprenörskap.• Media och deras betydelse i samhället.• Mediekunskap och sociala mediernas tillväxt.• Hur kommunerna fungerar.• Hur politiska institutioner fungerar.• Partier, val och demokrati.• Medborgarinflytande, medborgarsamhälle.• Hur Europeiska unionen fungerar. Finland som en del av Europeiska unionen.• Säkerheten i samhället. Polis och försvarsmakt.• Miljön och hållbar utveckling.• Rättstaten och hur den fungerar
-----------------	--

15.4.14.1 MUSIK

ÅRSKURS 7

MÅL

Att utveckla musicerandet, att bredda kunskapen om olika musikgenrer och -stilar, att förstå olika musikelement (rytm, melodi, harmoni, dynamik, klangfärg och form) och att bygga upp ett kreativt förhållande till musiken

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• En för åldern lämplig sångrepertoar• Att spela tillsammans (gitarr, bas, trummor med mera),• Repertoaren man lyssnar till ska vara mångsidig• Att prova egna musikaliska idéer
----------	---

15.4.15.1 BILDKONST

ÅRSKURS 3.

MÅL

- I läroämnet bildkonst tillämpas en undersökande metod samt inläring genom att
- Observation och tolkning av konst, den visuella kulturen och den övriga miljön
- Diskussion angående observationerna, verbalisering av erfarenheten, bildkonstens vokabulär
- Att framställa en bild, redskap, självuttryck, förmedlande av betydelser genom bilden

De noggrannare målområdena M1-M11 hittas i de nationella grunderna göra

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Eleverna utför visuella uppgifter vars motiv och teman kommer utifrån tre innehållsområden (L1, L2, L3). Bilder görs med hjälp av mångsidiga tekniker till exempel genom att teckna, måla, forma, bygga och fotografera.• Eleverna granskar och lär sig läsa konstbilder, mediabilder och övriga visuella meddelanden i sin miljö. Besök vid konstutställning. <p>1. Egna visuella kulturer</p> <ul style="list-style-type: none">○ Den egna bildkulturen består av de bilder var och en elev producerat och använt. Sådana är exempelvis egenhändigt målade och tecknade bilder, med egna apparater tagna och delade bilder, bildgalleriet i sociala media, olika seriefigursbilder, filmer och spelens bilduttryck <p>2. Miljöns visuella kulturer</p> <ul style="list-style-type: none">○ Vardagens miljöer samt den finländska arkitekturen tas som utgångspunkt för arbetet. Förmågan att kritiskt läsa mediabilder fördjupas genom att granska mediabilder och diskutera dem. <p>3. Konstens världar</p> <ul style="list-style-type: none">○ Man bekantar sig med finländska och europeiska konstverk från 1800-talet till nutidskonst genom att betrakta konstbilder samt ta dem som grund för det egna arbetet. I mån av möjlighet besöks utställningar för att titta på nutidskonst och betydelsefulla finländska verk.
-----------------	---

15.4.16.1 SLÖJD

ÅRSKURS 7

MÅL

- Eleven fördjupar de slöjdfärdigheter hen lärt sig tidigare.
- Eleven får en positiv inställning till praktiska färdigheter.
- Eleven lär sig en hel slöjdprocess.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• Att lära sig säkra och ändamålsenliga arbetsätt• Att visuellt och tekniskt planera sitt arbete, målet är en kvalitativ och personlig slöjdprodukt• Att lära sig använda olika arbetsredskap, maskiner och apparater• Att utveckla sitt sinne för det visuella, materiella och form samt tekniska tankeförmåga• Att öva sig i att bli självstyrd• Att lära sig att arbeta ensam och i grupp – att lära sig att värdesätta sin egen och andras produkt och arbete• Att öva sina planerings- och dokumenteringsfärdigheter• Att lära sig att bedöma en hel slöjdprocess
Godkända kunskaper	<ul style="list-style-type: none">• Eleven är närvarande på lektionerna.• Eleven har påbörjat slöjdprocessen och försöker slutföra sin produkt.• Eleven har mestadels en positiv inställning till arbetssäkerhet.• Eleven strävar efter att arbeta självständigt och ta ansvar för sitt arbete.• Eleven har svårigheter att arbeta i en grupp.

15.4.17.1 GYMNASTIK

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven utvecklar sin motoriska och fysiska förmåga, sin funktionsförmåga och sitt eget välbefinnande.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• olika bollspel• friidrott och uthållighetsträning• skridskoåkning, isspel och terrängskidning• orientering och friluftsliv• redskapsgymnastik och olika former av muskelträning• dans
-----------------	--

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven utvecklar sin motoriska och fysiska förmåga, sin funktionsförmåga och sitt eget välbefinnande.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• olika bollspel• friidrott och uthållighetsträning• skridskoåkning, isspel och terrängskidning• orientering och friluftsliv• redskapsgymnastik och olika former av muskelträning• dans
-----------------	--

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven utvecklar sin motoriska och fysiska förmåga, sin funktionsförmåga och sitt eget välbefinnande.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• olika bollspel• friidrott och uthållighetsträning• skridskoåkning, isspel och terrängskidning• orientering och friluftsliv• redskapsgymnastik och olika former av muskelträning• dans
-----------------	--

15.4.17.2 GYMNASTIK: intensifierad gymnastikundervisning

- I den lokala timfördelningen har årskurs 5 anvisats en årsveckotimme gymnastik av de valfria konst- och färdighetsämnena.
- I årskurserna 7–9 inom den allmänna undervisningen kan klasser med intensifierad gymnastikundervisning grundas inom ramen för timresursen.
- Klass med intensifierad gymnastikundervisning är en undervisningsgrupp inom den allmänna undervisningen där eleverna i årskurs 7 har en årsveckotimme mer gymnastikundervisning än de andra undervisningsgrupperna. I årskurserna 8 och 9 betyder intensifierad gymnastikundervisning att två årsveckotimmar av de valfria konst- och färdighetsämnenas timmar används för intensifierad gymnastikundervisning under de båda åren.
- Timfördelningen i klassen med intensifierad gymnastikundervisning är olik den lokala timfördelningen i årskurserna 7 och 8 i det hänseende att årskurs 7 anvisas en årsveckotid valfri gymnastik av konst- och färdighetsämnena. Följaktligen flyttas en årsveckotimme historia av de gemensamma läroämnena till årskurs 8.
- På våren kan de elever i årskurs 6 söka till klass med intensifierad gymnastikundervisning, för vilka undervisningen är planerad att ordnas eller kan ordnas i samband med klass inom den allmänna undervisningen.
- Till klassen väljs eleverna på basis av urvalsprov. I urvalsprovet beaktas, förutom elevens färdigheter i gymnastik och olika idrottsgrenar, även elevens sociala färdigheter och gruppfärdigheter som spelar en väsentlig roll i gymnastikundervisningen samt elevens färdigheter att kunna lyssna på och förstå gymnastikinstruktioner.
- Studier i klass med intensifierad gymnastikundervisning kan kompletteras med träningsklubbverksamhet som ordnas av staden.
- Dessutom försöker man möjliggöra ökad motionsinriktning inom hela grundundervisningen med hjälp av motionsbetonade projekt, bl.a. projektet "Skolan i rörelse".

15.4.18.1 HUSLIG EKONOMI

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven

- ska lära sig att planera, organisera och utvärdera arbete och aktivitet samt tidsanvändning
- lär sig att förstå betydelsen av goda seder och jämställdhet
- lär sig att laga mat och baka för både vardag och fest
- förstår sambandet mellan näringsrik kost, olika dieter, god hälsa, hygien och ergonomi
- får möjlighet att öva in problemlösning och samarbete, praktiska färdigheter, samt får känna skaparglädje
- kan ta tillvara på de resurser som naturen erbjuder
- lär sig att värdesätta våra nationella traditioner, men också förstå vilka möjligheter internationalisering innebär
- lär sig att sköta sitt hem, sina kläder och sin ekonomi, med hänsyn till ekologiska faktorer
- uppfostras till en ansvarsfull konsument som känner till sina rättigheter, men också sina skyldigheter, samt betydelsen av tecken och symboler som anknyter till hushåll och närmiljö
- poängterar vikten av en hållbar utveckling på alla områden
- kan använda sig av digitala verktyg för att förverkliga sina praktiska färdigheter.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• gemenskapens betydelse• gott uppförande, seder och bruk• hygien, säkerhet och rutiner• grunderna i matlagning och bakning• matlagningsmetoder• grunderna i hemvård• köksmaskiner och -apparater• förvaring av olika livsmedel• måltidsrytmen, kostpyramiden och kostcirkeln• måltidens beståndsdelar• kost och hälsa• de vanligaste specialdieterna• jultraditioner• hemmets vardag• industriellt framställd mat• planering av små fester• klädvård och hemvård, säsongstädning• kartläggning av inkomster och utgifter• konsumentens rättigheter och skyldigheter• anskaffning av produkter och tjänster• konsumtionens inverkan på miljön samt avfallshantering• den hållbara utvecklingen inom alla delområden• problembaserad inläring• nyttan av att kunna använda sig av digitala verktyg för att förverkliga sina praktiska färdigheter.
----------	--

15.4.19.1 ELEVHANDLEDNING

ÅRSKURS 7

MÅL

Eleven

- blir delaktig i skolans studiegemenskap
- studerar ansvarsfullt, självständigt och systematiskt
- lär sig självkännedom och lär sig reflektera över sin yrkesmässiga utveckling

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• jag i skolan<ul style="list-style-type: none">- nya läroämnen och systemet med ämnesstudier• grundläggande utbildningens struktur• att fungera i skolgemenskapen<ul style="list-style-type: none">- samhörighet i gruppen och att fungera i skolgemenskapen• självkännedom<ul style="list-style-type: none">- att stärka skolgångs- och studiefärdigheterna• studiefärdigheterna och framsteg<ul style="list-style-type: none">• olika studietekniker• elevbedömning valfrihet<ul style="list-style-type: none">- handleda vid tillval och andra val• arbetslivsorientering<ul style="list-style-type: none">- jämlikhet i samhället och arbetslivet• studiehandledning och handledning av inläring<ul style="list-style-type: none">- samarbete med lärarna och att fungera i olika elevgrupper• info om ämnesval
----------	--

ÅRSKURS 8

MÅL

Eleven

- blir medveten om sina styrkor och möjligheter
- börjar bekanta sig med olika yrkesområden och utbildningsalternativ.

Innehåll	<ul style="list-style-type: none">• att stärka skolgångs- och studiefärdigheterna• vetskapen om arbetslivet<ul style="list-style-type: none">- arbetslivsorientering och att sätta sig in i näringsstrukturen• utbildningsområden, yrkesområden och entreprenörskap
----------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - att bekanta sig med fortsatta studiemöjligheter. - att samla information om studier och fortsatta studier <ul style="list-style-type: none"> • att stärka självkännedomen • handledning vid tillval och övriga val
--	---

ÅRSKURS 9

MÅL

Eleven

- är medveten om sina styrkor och möjligheter i frågor som gäller vardagslivet och levnadsbanan
- får stöd och handledning i beslutsfattandet och i att göra självständiga beslut i slutet av den grundläggande utbildningen
- lär sig att söka information om studier och arbetslivet i Finland och utomlands

Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> • att fundera på karriären och tiden efter den grundläggande utbildningen • möjligheter till fortsatta studier och utbildningssystemet i Finland <ul style="list-style-type: none"> - basinformation om arbetslivet och olika branscher - att bekanta sig med andra stadiets läroanstalter • gemensam elevantagning och att söka sig till fortsatta studier <ul style="list-style-type: none"> - handledning i fortsatta studier • internationalism och studier utomlands <ul style="list-style-type: none"> - att bekanta sig med högskoleutbildningsalternativen • jämställdhet i samhället och arbetslivet <ul style="list-style-type: none"> - praktisk arbetslivsorientering (PRAO-period) - att bekanta sig med handlednings-, informations- och rådgivningstjänsterna
-----------------	--